

УДК 336.27

Гадайчук Н. О.,*студентка, Національний університет “Острозька академія”**Науковий керівник:**к. е. н., ст. викл. Шулик Ю.В.*

ПЕРСПЕКТИВИ ОГолошення України дефолту

Сьогодні тема дефолту національної економіки досить актуальна, адже всі інформаційні джерела постійно наголошують на те, що Україна стоїть на межі краху і їй буде оголошений дефолт. Проаналізуємо перспективи України в 2013 році розрізі її державного боргу.

Питаннями державного боргу та наслідками, які спричинені ним займалися і займаються провідні економісти, вчені та практики всього світу. Серед них: А. Лернер, Д.Рікардо, Дж. Кейнс, М. Карлберг, Р.Барро, Р.Девіс, Р. Масгрейв, Ф.Модільяні, Ф.Фрідман, Ш.Планкарт та інші. Головним і проблематичним наслідком є оголошення Україні дефолту, на основі того, що державний борг сягає тієї межі, перевищувати яку небезпечно.

Розглянемо поняття дефолт (англ. Default – невиконання обов'язків) – стан у кредитних відносинах, що настає, коли позичальник не виплачує свої борги або платежі, порушення платіжних зобов'язань позичальника перед кредитором, нездатність проводити своєчасні виплати за борговими зобов'язаннями або виконувати інші умови договору позики; що ж до державного дефолту, то він визначається як невиконання країною зобов'язань по державних запозиченнях. Коли державі оголошено дефолт, єдиним умовно позитивним наслідком дефолту, на нашу думку, є тимчасове зниження навантаження на державний бюджет. Так, у разі відмови держави погасити свої зобов'язання відбувається зниження державних витрат на виплату кредитів і відсотків за ними. Однак цей позитивний наслідок компенсується низкою негативних.

Варто зазначити, що у динаміці державний борг України у 2011 році становив 35,9% ВВП, у 2012 році – 36,8% ВВП, а в 2013 році очікується зростання до 38,5% ВВП, що є досить негативним явищем для країни, адже борг який є близьким 40% внутрішнього валово-

вого продукту за аналізом світової економічної практики за останні 100 років свідчить про те, що існує 50% ймовірності оголошення дефолту. Все це спричинене тим, що Україна за останні три роки брала запозичення з метою покриття державного дефіциту (видатки домінують над доходами). Слід зауважити, що у 2012 році Україна запозичила понад 5 млрд. дол., не враховуючи кредиту Міжнародного валютного фонду – все це відбулося за рахунок проведення Євро-2012. Основний тягар реалізації інфраструктурних проєктів під час підготовки до чемпіонату припав на держсектор. За підсумками проведення Євро держава профінансувала 80% витрат, решта 20% – приватний бізнес, саме це є першою і головною причиною, що призвело Україну сьогодні до боргових проблемі до додаткового навантаження на бюджет. Відповідно, аналізуючи цю ситуацію, уряд створив програму управління державним боргом на 2013 рік, де вказується на те, що у 2012 році Україна мусила повернути кредиторам 5 млрд. грн., а в 2013 році – більше 8 млрд. грн., щоб повернути таку суму, держава змушена підняти ставки податків та зменшити видатки, що є практично неможливим. Оскільки, за рік не можливо зібрати кошти для погашення заборгованості за рахунок зменшення видатків та підвищення ставок податків. Тому необхідно підкреслити те, що Україна планувала у 2013 році запозичити 135,53 млрд. грн. знову для фінансування держбюджету. Таким чином, державний борг країни до кінця 2013 року може сягнути близько 628,4 млрд. грн., або 78 млрд. дол., це свідчить про те, що бюджет – 2013 може привести Україну до дефолту найімовірніше. Про це йдеться в законі “Про державний бюджет України на 2013 рік.

Отже, аналізуючи вище сказану інформацію, можна сказати єдине, що держава не зможе обійтися без фінансів МВФ, тому, якщо МВФ відмовить для України у кредиті настане крах для фінансової системи країни. Так, як за даними МВФ Україна зобов’язана заплатити близько 6,5 млрд. дол. а ще 58 млрд. грн. – це державні борги, але в українському бюджеті таких грошей не вистачає. Тому зараз головним завданням країни має стати покращення механізму управління державним боргом. Адже існування значної заборгованості може погіршити не лише економічне зростання країни, а привести її до загибелі, тобто Україна буде не в змозі розрахуватися за власними боргами і тому опиниться у стані дефолту. Тому першочерговим завданням держави повинно стати жорстке регулювання видаткової частини бюджету та пошук альтернативних джерел наповнення дохідної.

Література:

1. Бюджетний кодекс України від 03.09.2012 р., № 2542 – III// Відомості Верховної Ради України від 03.09.2012-2012 р., № 37, стаття 2.
2. Закон України “Про Державний бюджет на 2013 рік”. – Електронний ресурс. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?reg2604-12>
3. Зражевська Н.В. Зовнішній державний борг у фінансовій системі України: Монографія: – К.: Світ, 2006. – 218 с.
4. Перша українська електронна бібліотека підручників [Електронний ресурс]. Режим доступу: pidruchniki.com.ua
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>